

A bíróságnak közigazgatási perben is kérelemhez kötötten kell eljárnia. A bíróság nem hagyhatja figyelmen kívül, hogy a felperes a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatát milyen tények és bizonyítékok alapján kérte [1952. évi III.tv. 3.§, 213.§ (1) bek., 215.§, 275.§; 1993.évi XXIII.tv.5.§ (6) bek.].

[1] Az adóhatóság a felperesnél 2005-2007. évekre bevallások utólagos vizsgálatára irányuló ellenőrzést végzett.

[2] Az alperes a 2011. október 12. napján kelt határozatában, az elsőfokú határozatot megváltoztatva kötelezte a felperest több adónemben adóhiánynak minősülő adókülönbözet, adóbírság, késedelmi pótlék és mulasztási bírság megfizetésére.

[3] A felperes keresetében, az általa vitatott körben, az alperes határozatának elsőfokú határozatra is kiterjedő megváltoztatását, a terhére előírt adókülönbözet, adóbírság, késedelmi pótlék mellőzését, másodlagosan az alperes határozatának elsőfokú határozatra is kiterjedő hatályon kívül helyezését kérte.

[4] Az alperes határozatában – számítási hibák miatt – módosította korábban hozott határozatát, melynek eredményeként a felperes terhére mindösszesen 410.534.000 Ft adókülönbözetet írt elő, adóbírságot szabott ki, késedelmi pótlékot számított fel.

[5] A Nemzetgazdasági Minisztérium adóügyekért felelős helyettes államtitkára a 2013. április 25. napján kelt határozatában a módosított alperesi határozatot az elsőfokú határozatra is kiterjedő hatállyal általános forgalmi adó, társasági adónemekben 2005-2007., társas vállalkozások különadója adónemben pedig a 2006-2007. évekre tett megállapításokra és jogkövetkezményekre kiterjedően – jogszabálysértés miatt – megsemmisítette, az elsőfokú adóhatóságot e körben új eljárásra utasította, az egyéb rendelkezéseket hatályukban fenntartotta.

[6] Érdemi döntésében rögzítette, hogy az elsőfokú határozat 25. és 26. pontja és a módosított másodfokú határozat H. pontja, azaz a kulturális járulékkötelezettség vonatkozásában hozott adóhatósági döntések megalapozottak és törvényesek. Az volt a jogi álláspontja, hogy a felperest kulturális járulékkötelezettség terheli. Járulékalapját a Nemzeti Kulturális Alapról szóló 1993.évi XXIII. törvény (NKA tv.) 5.§ (6) bekezdése értelmében kizárólag a hirdetési tevékenységével közvetlenül összefüggő, ehhez kapcsolódó járulékköteles termékbeszerzések és igénybe vett szolgáltatások számlával igazolt, általános forgalmi adó nélküli beszerzési árával csökkentheti. Nem volt jogalapja arra, hogy járulékalapját a műsorkészítéshez és műsorszolgáltatáshoz kapcsolódóan beszerzett termékek és szolgáltatások beszerzési árával csökkentse, ezért az e körben terhére előírt adókülönbözet és az ehhez kapcsolódó jogkövetkezmények törvényesek.

[7] Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletében a módosított alperesi határozatnak az.../2013. számú határozattal meg nem semmisített részét, (H. pontját) az elsőfokú határozatra is kiterjedően hatályon kívül helyezte és e körben az elsőfokú adóhatóságot új eljárásra, az alperest 2.000.000 Ft perköltség megfizetésére kötelezte.

[8] Az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, kérte a felperes keresetének elutasítását, a terhére megállapított perköltség mérséklését.

[9] Érvelése szerint a jogerős ítélet nem felel meg a Pp. 3.§ (1)-(3) bekezdésében, 78.§ (1) bekezdésében, 141. § (1) bekezdésében, 164. § (1) bekezdésében, 271. § (1) bekezdés c) pontjában,

330.§ (2) bekezdésében, 335/A.§ (1) bekezdésében, 336/A.§ (2) bekezdésében, 337. § (2)-(3) bekezdéseiben, 339/A. §-ában, az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (Art.) 99. § (2) bekezdésében, Art. 140. § (1) bekezdésében, az NKA tv. 5. § (1) bekezdésében, (6)-(7) bekezdéseiben foglaltaknak.

[10] A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alapos:

[11] A Kúria, a Pp. 275.§ -a alapján eljárva, a felülvizsgálati kérelem által vitatott körben, a rendelkezésére álló iratok alapján a következőket állapította meg:

[12] A felperes a közigazgatási eljárás során fellebbezésében úgy nyilatkozott, hogy a teljes hirdetési tevékenysége után vallott kulturális járulékot, de „elmulasztotta levonni a műsorok készítéséhez szükséges, a vizsgált időszakban beszerzett híradástechnikai, fényképészeti és egyéb sokszorosított termékek beszerzési árát a járulékalapból”. A másodfokú adóhatóság hiánypótlási felhívására tett nyilatkozata is azt tartalmazza, hogy a „fellebbezésében bemutatott ... termékeket kizárólag a ... csatornán sugárzott műsorok elkészítéséhez (a stúdiókban és a stúdiót kiszolgáló helyiségekben) használta”. A felperes a közigazgatási eljárás során arra alapítottnan kérte az elsőfokú határozat javára történő megváltoztatását, hogy árbevétele, egy elhanyagolható összeg kivételével, a hirdetési tevékenységéből származik, amelyhez szükséges a műsorok sugárzása, a műsorok nézettsége és a járulékköteles tevékenysége között pedig olyan szoros kapcsolat áll fenn, ami megalapozza a kedvezmény igénybevételét.

[13] A felperes a keresetében és a perben sem változtatott az előző bekezdésben kifejtett érvelésén. Az elsőfokú bírósági eljárás során is mindvégig azzal érvelt, hogy bár az eszközöket műsorkészítési, műsorszolgáltatási tevékenységéhez szerezte be, ezek kapcsolódnak a hirdetési tevékenységéhez, ettől nem választhatók el. Bevétele ugyanis nem a műsorkészítésből, műsorszolgáltatásból, hanem a műsorok közötti reklámidő értékesítéséből származik. A műsorkészítés, műsorszolgáltatás emiatt a hirdetési tevékenységét szolgálja, ezért téves az alperes NKA tv. 5.§ (6) bekezdése kapcsán kifejtett „leszűkítő” jogértelmezése, azaz a beszerzései és a hirdetési tevékenysége közötti közvetlen kapcsolat megkövetelése. A felperes a keresetében és a peres eljárás során sem állította, hogy a perben vitatott eszközök alkalmasak lennének a hirdetési tevékenysége ellátáshoz is, és azt sem, hogy ezeket, vagy ezek bármelyikét erre használta volna fel.

[14] Az elsőfokú bíróság az előzőekben ismertetett adatokra figyelemmel helytállóan állapította meg, hogy jogkérdésben kell döntenie, de ennek ellenére nem e körben hozott határozatot, hanem a tényállás alperesnek felróható tisztázatlansága miatt helyezte hatályon kívül a határozatokat, és rendelt el új eljárást, mégpedig olyan okból és olyan körben, amelyre, általa is rögzítetten, a perben egyik fél sem hivatkozott (jogerős ítélet 5. oldal 2. bekezdése).

[15] A bíróságnak – a felek által sem vitatottan – közigazgatási perekben is kérelemhez kötötten kell eljárnia. A bíróság a felek közötti jogvitát, a Pp. 3.§, 213.§ (1) bekezdése, 215.§-a értelmében, csak erre irányuló kérelem alapján bírálhatja el, kötve van a felek által előterjesztett kérelmekhez, jognyilatkozatokhoz, és ezeket tartalmuk szerint kell figyelembe vennie. A keresetben a félnek nem csak az érvényesíteni kívánt jogot, hanem az ennek alapjául szolgáló tényeket és azt ezt alátámasztó bizonyítékokat is meg kell jelölnie (Pp. 121.§ (1) bekezdés c) pontja). A kereset tartalmának megítélésénél a bíróságnak a fél által előadott, fél által relevánsnak minősített tényekből kell kiindulnia, a kereset tárgya ugyanis nem azonos az abban megjelölt jogcímmel. A bíróság adóügyi közigazgatási perben sem a fél által megjelölt konkrét jogcímmel, hanem a fél által érvényesíteni kívánt joghoz van kötve (BDT2007.1580), és döntését csak a felek által előadottak alapján, az

általuk keresetben, alperesi határozatban, illetve ellenkérelemben megjelölt tények és bizonyítékok értékelése után hozhatja meg. Hangsúlyozza e körben a Kúria még azt is, hogy adóügyi perben a bíróság hivatalból bizonyítást nem vehet fel, ilyet nem is rendelhet el (Pp. 336/A.§).

[16] A bíróság közigazgatási perekben sem teljes körű felülvizsgálatot végez, ezért nem hagyhatja figyelmen kívül, hogy a fél a közigazgatási határozat felülvizsgálatát milyen okból, milyen tartalommal kéri. Túlterjeszkedik a bíróság a kérelemhez kötöttség szabályán akkor, ha nem a keresetben előadott okok (tények, bizonyítékok) miatt állapítja meg az alperesi döntés jogszabálysértő voltát, és ítéletét olyan okokra alapítja, amelyekre a felperes és az alperes a közigazgatási és a peres eljárás során nem is hivatkozott, és amelyekről a felek kizárólag a jogerős ítéletből értesülhettek. Jelen ügyben ez utóbbi valósult meg.

[17] A Kúria mindezek miatt azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság ítéletét az ügy érdemi elbírálásra kiható lényeges eljárási jogszabálysértéssel hozta meg, ez nem alkalmas érdemi felülvizsgálatra. A Kúria a felek közötti jogvitát érdemben azért sem dönthette el, mert nem vonhatta el az elsőfokú bíróság hatáskörét, nem csorbíthatta a felek jogorvoslathoz való jogát.

[18] Rámutat egyben a Kúria arra, hogy a perköltségről való döntésre, ahogyan azt az elsőfokú bíróság helytállóan rögzítette, a Pp. 337.§ (3) bekezdése értelmében, a részbeni permegszüntetésre figyelemmel, csak az eljárást befejező ítéletben kerülhet sor. Tekintettel arra, hogy a Kúria az eljárást befejező jogerős ítéletet érdemben nem bírálhatta felül, nem dönthetett a perköltségre vonatkozó rendelkezés jogszerűségéről sem.

[19] A Kúria a jogerős ítéletet, az előzőekben kifejtettekre figyelemmel, a Pp. 275.§ (4) bekezdése alapján eljárva, hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

[20] Az új eljárást az első fokú bíróságnak a Kúria végzése alapján az eljárási szabályoknak megfelelően kell lefolytatnia, és érdemi döntését a jogvita eldöntésére irányadó anyagi jogi jogszabályoknak megfelelően kell meghoznia. Kiemeli a Kúria, hogy nem jog, hanem ténykérdés az, hogy egy termék beszerzésére járulékköteles termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás érdekében került-e sor, vagy sem, illetve az, hogy a beszerzett termék vagy szolgáltatás közvetlenül összefügg-e az adózó által értékesített járulékköteles termék előállításával vagy az általa nyújtott járulékköteles szolgáltatás teljesítésével. A bíróságnak tájékoztatnia kell a feleket a jogvita elbírálásához szükség bizonyítékok rendelkezésre bocsátásáról, a bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről, a bizonyítás esetleges sikertelenségéről is. (Az eddig rendelkezésre álló adatok szerint az alperes terhére nem állapítható meg az Art. 97.§-ában foglaltak megsértése.)

[21] A jogvita érdemi eldöntésénél pedig nem hagyható figyelmen kívül, hogy az NKA tv. 5.§ (6) bekezdését a jogalkotó 2007. február 2-i hatállyal módosította.

(Kúria Kfv.V.35.604/2014.)